

Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն

«ՕՐՀՆԵՍՑԻ ԵՒ ՊԱՀՊԱՆԵՍՑԻ ԵՒ ՆԱԽԱԽՆԱՄԵԱԼ ՊԱՀԵՍՑԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ»

Նոյեմբերի 29-ին լրացավ Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 44-ամյակը:

Վերածնված հայ ժողովուրդը, ամեն տարի, ազգային հպարտության և խանդավառության բերկրալի զգացմունքներով է նշում իր հայրենիքի, իր ազատության և անկախության փառապանծ տոներ:

Համազգային այս ցնծատոնին միշտ իր ամենաջերմ խնդակցությունն ու սրտաբուխ օրհնությունն է բերում Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի գլխավորությամբ, աղոթելով ի սրտե հայրենիքի և նրա ժողովրդի բարօրության, բարգավաճման և խաղաղության ու լուսապայծառ ապագայի համար, որպեսզի ընդմիշտ, հավիտյան «Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի Հանրապետութիւն Խորհրդային Հայաստանի»:

Ս. Էջմիածինը եղել է, է և կլինի միշտ հայրենասիրության օջախ: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, անցնող 44 տարիների ընթացքում, վերածնված հայ ժողովրդի նկատմամբ իր հոգևոր, հայրենասիրական պարտքը կատարել է և կկատարի սիրով և սրբությամբ:

Մայր Աթոռը միշտ հայ ժողովրդի հետ է հայրենաշեն ու ժողովրդանվեր աշխատանքներում:

Մարդկային հոգու բնատուր հարստությունը կապմող ալյապան ալնիվ զգացումների մեջ կա մեկը, ամենից տիրականը, նվիրականը, նույնիսկ մայրական սիրուց էլ ավելի. դա հայրենի հողի սերն է, հայրենասիրությունը:

Այդ զգացումը է՛լ ավելի վառ է արտահայտվում փոքր ազգերի մեջ, որոնք հաճախ դժբախտությունն են ունեցել կորցնելու իրենց անկախությունը:

Այդ փոքր ժողովուրդների թվում է և՛ հայ ժողովուրդը, որի անցյալի պատմությունը ուրիշ բան չէ, եթե ոչ ազգային ապատագրական պայքարի մի պատմություն:

Անցյալում, մեր քաղաքական անկախությունը կորցնելուց հետո, աստղերի նման փշուր-փշուր փշովել ենք ու ցրվել ողջ աշխարհով մեկ՝ «լօրեն մոլորական աստեղաց», բայց հայրենիքի սերը, հույսը միշտ մեր սրտերում:

«Հայաստան, հրեշտակի պես կանգնել առաջիս, ինձ թև է տալիս... ա՛հ, ազգի սերը ի՛նչ լապաթ ունի, ի՛նչ զորություն» (Մ. Աբովյան):

Աբովյանը մտածում էր, որ «Աղասու պես որդիք ունեցողը աշխարհումս էլ ինչ դարդ ունի»: Բայց հայրենասեր Աբովյանի աչքերի առաջ Աղասու պես հերոսներ զոհվում էին հանուն հայրենիքի, իսկ Հայաստանի վրա չէր ծագում փրկության արշալույսը:

Քաջության հետ, նահատակության հետ, հարկ էր նաև մի մեծ, ալնիվ ու բարի ժողովրդի անկաշառ բարեկամությունը, հովանին:

Հանձին ռուս ժողովրդի, բազմաչարչար հայ ժողովուրդը գտավ իր ավագ, հերոս եղբորը:

Երբեք պատահականություն չէր, որ հայ ժողովրդի ապատագրական պայքարի պատմությունը միշտ սերտորեն կապված է եղել ռուս առաջավոր ժողովրդի անվան ու պատմության հետ: Հանձին առաջադեմ Ռուսաստանի, հայ ժողովուրդը տեսնում էր այն իրական ուժը, որի օգնությամբ հնարավոր կլիներ թոթափել գերության լուծը և նվաճել ապատություն:

1915 թվականին արյան մեջ խեղդվեց մեր կրոնական, մշակութային, ազգային և քաղաքական պարթոնը Արևմտյան Հայաստանում: Հայ ժողովուրդը աչքերը դարձրեց դեպի Ռուսիա:

1920 թվականին մեր երկիրը ողբի և որբի հայրենիք էր, վարկված ու վրկված Հայաստան, իսկ ժողովուրդը՝ գաղթական, սոված, արյունաքամ, բայց արի ու հերոսական՝ նա ոտքի կանգնեց, ապատության դրոշմը պարզված:

Ճգնաժամային ու ճակատագրական այդ օրերին օգնության հասավ ռուս բարի ժողովուրդը:

Հնչել էր հայ ժողովրդի ապատագրության և փրկության ժամը: Մոխիրների, ցավի ու արցունքի ծովից, հարյալ ոգին որբ հայոց պատմության: Արյունաքամ հայ հոգու և հայ հողի վրա ծագեց պայծառ, խոստումնալից առավոտը:

Նոյեմբերի 29-ը հաղթանակի օր է հայության համար, մեր ժողովրդի ապատագրական պայքարի փառավոր ու հերոսական էջերից մեկը, որ փրկություն բերեց հայ ժողովրդին և դարձավ սթանչելի ազգային վերածննդյան սկիզբը:

Նոյեմբերի 29-ը լայն հորիզոններ բացեց մեր ստեղծագործ, աշխատասեր և տաղանդավոր ժողովրդի ազգային և հոգևոր վերածննդյան: Վերջ տրվեց մեր թափառումներին, լացին, վշտին ու վերքին:

Հապար փոթորիկ ու աղետ տեսած մեր երկիրը ոտքի կանգնեց և բռնեց խոստումնալից վերելքի իր ճանապարհը:

Մեր երկրի վրայով անցած մահաբեր մրրիկները, անանուն ոճրագործությունները չկարողացան խեղդել մեր ժողովրդի ապատառնեչ ոգին, ապրելու և ստեղծագործելու կամքը, ապագայի նկատմամբ նրա վառ հավատն ու անկոտրում հույսը:

Ու եկավ լուսաբացը հայոց աշխարհում, հայոց լեռներում:

Ահա 44 տարի է, որ հայ ժողովուրդը քայլում է վերելքի ճանապարհով:

44 տարի....:

Անցնող 44 տարիները եղան հաղթանակի տարիներ, կառուցման տարիներ:

Հայաստանը դարձել է լուսի հայրենիք, հույսի հայրենիք, նոր ու հզոր՝ Սովետական Հայաստան:

Անախընթաց թափով պարգացել են հայ մշակույթը, արվեստը, գիտությունն ու գրականությունը: Ստեղծվել են հզոր քիմիական արդյունաբերություն, աճող գյուղատնտեսություն:

Երբեմնի հետամնաց, քայքայված Հայաստանը դարձել է շեն ու ծաղկած երկիր:

Իսկ քաղաքամայր Երևանը դարձել է հայ մշակույթի, լուսավորության և հայ կյանքի կենտրոն, իր համալսարանով, ինստիտուտներով, գիտահետազոտական ինստիտուտներով:

Հայ գիտական միտքը քննում է «Կխորս Աստուծոյ», մխրճվում է տիեզերքի անհուն գաղտ-

նիքների մեջ, կարդում է աստղերի քերթվածը, պեղում հայրենի հողի ընդերքը:

Դպրոցներում, բուհերում, սովորում է կես միլիոնից ավելի մարդ: Միայն անցյալ տարի մեր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից շրջանավարտ են եղել ավելի քան 3 000 մասնագետներ, որոնք անցել են ստեղծագործ աշխատանքի՝ իրենց մասնագիտության գծով:

Հայաստանում յուրաքանչյուր չորրորդ քաղաքացին սովորում է:

Ու բացել է հայրենիքը իր մայրական գիրկը 1915 թվականի ազգակործան եղեռնից մազապուրծ ապատած, աշխարհի չորս ծագերին ցրված իր հայրենաբաղձ զավակների առաջ, և կանչում է նրանց բոլորին դեպի տուն, դեպի հայրենի օջախ:

Տարեցտարի՝ անճանաչելիորեն փոխվում է մեր հանրապետության քարտեզը: Ծնունդ են առնում նոր, բարեկարգ քաղաքներ ու ավաններ, որոնց մեջ ապրում են և ստեղծագործում ապագային վառ հույսով նայող հայ նոր սերունդներ: Մեր երկիրը, իր հազարամյակների պատմության ընթացքում, չի տեսել երբեք բնակչության այնպիսի աճ, ինչպիսին ունի այժմ:

Այս բոլորը յուրաքանչյուր հայ մարդու սիրտը լցնում է ազգային հպարտության ամենամանուշ գացքմունքներով:

Մայր Հողի հայությունը իր ազգային վերածնության, պետականության, իր պայծառ ապագայի հիմքերն է ամրապնդում օրերի հետ և շենացնում է համայն հայության հայրենի օջախը: Ինչ ստեղծվել է 44 տարիների ընթացքում, դա սեփականությունն է հայ ժողովրդի:

Այսօր բյուր երազներ են ծաղկում հայ ժողովրդի հոգում:

Անցնող յուրաքանչյուր օր երջանկության, բարգավաճման նոր գարուններ է բերում մեր երկրին և ժողովրդին:

Այսօր պայծառ է վերածնված մեր ժողովրդի ներկան, է՛լ ավելի վառ՝ նրա ապագան: Այսօր հայ ժողովուրդը իր ձեռքն է վերցրել իր ճակատագիրը և իր հայրենի հողի վրա վառել է իր գոյության, հավերժության խարուկը, եղբայրական ժողովուրդների համերաշխ ընտանիքում, և վառ հավատով է նայում ավելի պայծառ գալիքին:

Ծաղկի՛ր, ապա իմ հայրենիք, ուռճացի՛ր, հպորացի՛ր:

Փա՛ռք վերածնված հայ ժողովրդին:

«Օրհնեսցի և պահպանեսցի և նախախնամեալ պահեսցի Հանրապետութիւն Խորհրդային Հայաստանի»:

